

[Landbrugsministeren]

at inflationsforventningerne på dette tidspunkt er bestemte for rente- og afdragsvilkårene. Rentabiliteten ved store investeringer i animalsk produktion er uhyre følsom over for ændringer i renten og afsætningspriserne. På dette punkt gælder det, at kun under forudsætning af stor egenkapital og en indkomst, der sikrer udnyttelsen af afskrivningsmulighederne, samt en gunstig samfundsøkonomisk udvikling, vil sådanne nyinvesteringer være økonomisk forsvarlige.

Hovedpunkter fra betænkningen

6. Den internationale konkurrencesituation for landbrugsvarer med tendens til fallende realpriser tilsiger, at en omkostningsreduktion skal give det væsentligste bidrag til den nødvendige indkomstmæssige genopretning. Det er en af betænkningens hovedkonklusioner, at dette i høj grad skal ske gennem en stærkere produktivitetsudvikling.

Produktivitetsudviklingen i Danmark har i en årrække været forholdsvis svag sammenlignet med andre EF-lande. Det samlede billede er således, at Danmark ikke længere har et højere udbytniveau i store dele af landbrugsproduktionen end andre EF-lande. Dette gælder især inden for planteproduktionen. Inden for svineproduktionen er der imidlertid også behov for effektivitetsforbedring for at nå op på niveau med enkelte andre EF-lande.

Alene ved udnyttelsen af den i dag foreliggende viden om produktionsforholdene er der mulighed for betydelige stigninger i produktionen pr. enhed.

Gennem forskning og forsøg vil det være muligt at øge den potentielle tekniske effektivitet yderligere.

En høj produktivitet hænger tæt sammen med god driftsledelse. Produktionens tilrettelæggelse, beslutning om indførelse af ny teknik m.v. beror på driftslederen. Hertil kommer rådgivning og efteruddannelse, der skal sikre, at landmanden lærer at udnytte den nyeste viden og teknik.

De senere år har afdækket et særligt behov for uddannelse og rådgivning samt efteruddannelse med hensyn til den økonomiske styring af bedriften.

7. Danmark er det EF-land, der er mest afhængigt af eksport til tredjelande og derfor

stærkt påvirket af restitutionspolitikken. Under hensyn til den usikkerhed herom, der må ventes i de kommende år, bør der formentlig sættes på varer, som kun i mindre omfang er afhængige af restitutioner. Dette vil som hovedregel sige dyrere og mere forarbejdede produkter. Den øgede forarbejdning indebærer også beskæftigelse i forædlingsindustrien.

EF-markedet må imidlertid samtidig fastholdes og udbygges. Her ligger det mere stabile og langsigtede afsætningsmarked for danske landbrugsprodukter. Det kræver en betydelig produktudvikling og -tilpasning og en vanskelig fortrængningskonkurrence.

Dansk erobring af markedsandele såvel i som uden for EF kan kun ske, såfremt den samlede danske landbrugssektor er i stand til at øge produktiviteten og den kommercielle slagkraft. Men det er lige så vigtigt, at der også gennem den økonomiske politik tilvejebringes et omkostningsniveau, der ikke stiller dansk landbrug ugunstigt i forhold til de øvrige EF-lande. Kravene til den hjemlige politik er derfor meget store.

Udvalget har fundet, at en udbygning og effektivisering af koordineringen og samarbejdet mellem danske eksportører udgør en væsentlig forudsætning for, at de traditionelle markeder kan fastholdes og de etablerede markeder i det kontinentale EF og i tredjelande kan udbygges. Samarbejdet er endvidere nødvendigt for tilvejebringelse af finansiell styrke til opdyrkning af nye markeder og nicher og bør blandt andet omfatte en planlægning af strukturudviklingen.

En mulig udvikling frem til 1990

Produktion og afsætning

8. Landbrugets fremtidige udviklingsmuligheder vil være stærkt influeret af EFs landbrugspolitik og af afsætningsmulighederne i og uden for EF.

I EF er befolkningstilvæksten beskeden og fødevarerforbruget stagnerende. Samtidig stiger produktionen af de fleste fødevarer i EF og resulterer i overskud.

Verdensmarkedet kan ikke længere aftage EFs stigende produktion, ligesom EF ikke har mulighed for at finansiere denne eksport, som tager 40 pct. af fællesskabsudgifterne på landbrugsområdet. Med stigende overskud og manglende finansieringsmuligheder er det nødvendigt, at EFs landbrugspolitik justeres.